

Landstingsstyrelsen
Miljöberedning

PROTOKOLL 4/2015
2015-04-28

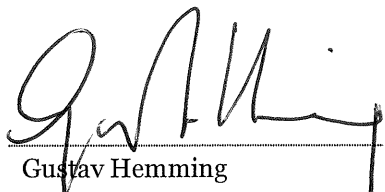
LS 2015-0167

Kl 14.00 - 16.00

§§ 15 - 19

Sammanträde med landstingsstyrelsens miljöberedning

Datum för justering: 2015-04-29

Gustav Hemming

Amanda Palmstierna

Plats

Mälarsalen

Närvarande

Ledamöter

Lennart Kalderén (M), 1:e vice ordförande
Fredrik Saweståhl (M)
Nils Ingelström (M)
Gustav Hemming (C), ordförande
Krister Nilsson (S)
Nina Unesi (S)
Amanda Palmstierna (MP), 2:e vice ordförande
Anna Sehlin (V)

Ersättare

Carl Nordblom (M)
Kristian Ljungblad (C)
Amira El-Bidawi (S)

Ej närvarande

Ledamöter

Mattias Lönnqvist (FP)
Nikolina Bucht (M)
Caroline Agrell(KD)
Magnus Nilsson (S)
Susanne Lindberg Elmgren (S)

Ersättare

Närvarande

Politiska tjänstemän

Sofia Jöngren
Joar Forsell Karlsson
Petra Klippfalk
Therese Rosén
Lars Friberg
Nanny Andersson Sahlin

Tjänstemän

Charlotta Brask
Monica Tietze Wirén
Fredrik Rangstedt
Amy Hjärthner
Agneta Marmestrand Ruud

Sekreterare

Agneta Marmestrand Ruud

§ 15

Justerare och justeringsdag

Ordförande Gustav Hemming och Amanda Palmstierna utses till att justera protokollet.

Ordförande

Justerare

Justerare

Exp. datum

Sign.

§ 16**Miljöredovisning 2014 för Stockholms läns landsting**

LS 1411-1400

Ärendebeskrivning

Stockholms läns landsting följer årligen upp resultaten av miljöarbetet och sammanfattar detta i en miljöredovisning. Miljöredovisningen avser år 2014 och är en redovisning av arbetet med att nå målen i landstingets miljöpolitiska program, Miljöutmaning 2016.

Beslutsunderlag

Beslutsunderlag
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 7 april 2015
Miljöredovisning 2014 den 7 april 2015
Tabell resultat 2014 och prognos 2016

Förslag och yrkande

Vid sammanträdet föreligger följande förslag
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 7 april 2015

Miljöberedningens beslut

Miljöberedningen föreslår arbetsutskottet föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att godkänna miljöredovisning 2014 för Stockholms läns landsting.

Särskilt uttalande

Amanda Palmstierna (MP) lämnar ett särskilt uttalande.

Beslutsexpediering:
Landstingsstyrelsens arbetsutskott
Akt

Ordförande
Justerare

Justerare

Exp. datum

Sign.

§ 17

Utträde ur föreningen Klimatkommunerna i Sverige
LS 2015-0531

Ärendebeskrivning

Stockholms läns landsting föreslås träda ur föreningen
Klimatkommunerna i Sverige.

Beslutsunderlag

Biträdande landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 17 april 2015.

Förslag och yrkande

Vid sammanträdet föreligger följande förslag
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 17 april 2015.

Miljöberedningens beslut

Miljöberedningen föreslår arbetsutskottet föreslå landstingsstyrelsen
besluta

att godkänna att Stockholms läns landsting begär utträde ur föreningen
Klimatkommunerna

att uppdra åt landstingsdirektören att upprätta och verkställa en ansökan
om utträde ur föreningen Klimatkommunerna

att för egen del besluta att skälen till utträde ur föreningen
Klimatkommunerna ska förtydligas i kommande hantering av ärendet.

Beslutsexpediering:
Landstingsstyrelsens arbetsutskott
Akt

Ordförande

Justerare

Justerare

Exp. datum

Sign.

§ 18

Miljöpriset 2015

Finalister till miljöpriset 2015 diskuterades. Se särskilt protokoll.

Ordförande

Justerare

Justerare

Exp. datum

Sign.

§ 19

Ansvar och styrning - nästa miljöprogram

Charlotta Brask och Monica Tietze-Wirén informerar i ärendet.

Beredningen tackar för informationen.

Ordförande

Justerare

Justerare

Exp. datum

Sign.

Miljöredovisning 2014 för Stockholms läns landsting

Miljöredovisningen ger en bra genomgång av Stockholms Läns landstings miljöarbete och är en ärlig redovisning av hur arbetet framskrider. Den påvisar såväl goda resultat som de områden där Landstinget behöver göra mer. Den är sålunda en bra plattform för att kunna ta miljöarbetet vidare. Vi förutsätter att kunskaperna från miljöredovisningen används i arbetet med det nya miljöprogrammet, det borde dock omvandlas till ett hållbarhetsprogram för landstinget, inte endast ett miljöprogram.

Mycket av arbetet går åt rätt håll men det finns fortfarande områden där miljöarbetet behöver förstärkas. Det saknas en sammanvägd bedömning om vad som är de allra största utmaningarna. T ex:

- landstingets styrning av externa utförare, där är det svårt få genomslag för miljöprogrammet, särskilt att krav i vårdavtal inte är infört tillräckligt.
- att man har bristande patientsäkerhet (bredare än bara infektioner), den miljöbästa vården är ju den som inte alls behöver utföras.

Redovisningen är för flera delmål otillfredsställande.

Några av de viktigaste områdena är:

- Delmål 1 Energianvändningen
Landstinget måste ta krafttag i att bli bättre i sin energianvändning. SLL ligger *sämst* till av alla Sveriges landsting.¹ Det är bra att nybyggnation och reoveringar ska ske med skärpta krav på energiförbrukning men en policy är bara så bra som dess implementering. Miljöredovisningen behöver inkludera statistik över när avsteg från Locum:s policy för Miljöbyggnad sker och på vilka grunder. För existerande lokaler måste kraftfulla åtgärder vidtas, de utgör den absoluta majoriteten av fastigheter. Förutom klimatnytta innebär förbättrad energianvändning även kostnadsbesparingar. Att endast 20 % av Locum:s fastighetsbestånd genomgår energikartläggning under 2015 är undermåligt, för att uppnå delmål 1 är detaljerad statistik över energianvändningen en förutsättning.
- Delmål 2. Energieffektivisera transporter
- Landstingets viktigaste bidrag till en hållbar Stockholmsregion är ett väl fungerande kollektivtrafiksystem. Miljöredovisningen måste bli tydlig med den målkonflikt som finns mellan höjd SL-taxa, försämrad turtäthet och att fler använder kollektivtrafiken. Andelen förnybara drivmedel måste snarast öka inom alla verksamheter (även de upphandlade), men i synnerhet gällande sjötrafiken

¹ SKL 2014, *Öppna jämförelser. Miljöarbetet i landsting och regioner 2014*, Sid. 24.

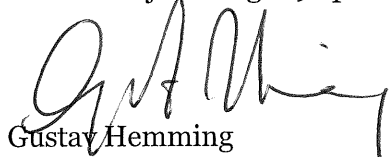
- Delmål 5. Öka andelen livsmedel med låg klimatpåverkan
Utsläppen av koldioxid per portion serverad inom landstinget låg på mellan 2,6-3,2 kilo/portion 2011. Det är oacceptabelt att fotavtrycket för *en* måltid hos ett landsting med ambitionen att ”vara en föregångare inom miljöområdet” motsvarar två stora hamburgare på stan. Genom anpassade menyer och minskat matsvinn finns många ton koldioxid att spara, inte bara genom ökad andel vegetarisk mat men även genom att anpassa rätter med kött och fisk kan minskningar uppemot 80% uppnås. Det seminarium och utbildningsmaterial som tagits fram är ett bra första steg, nu behöver arbetet följas upp för att nå maximalt resultat. Det är dock orimligt att vänta fem år mellan uppföljningarna, mätningar måste göras regelbundet för att se resultat och för att sporra aktörer att bli ännu bättre.

- Delmål 10. Minska mängderna avfall och förbättra avfallshanteringen
Andelen återvunnet material har förvisso ökat, men inte ens det lågt satta målet om 25 % uppnås. Vi hoppas att arbetet för att överträffa detta mål tar fart snarast, då det finns stora miljö- och klimatvinster att göra på en ökad återvinning.

ATA AP

Jury för landstingets miljöpris 2015

Datum för justering: 29 april 2015

Gustav Hemming

Amanda Palmstierna

Plats Mälarsalen landstingshuset

Närvarande Lennart Kalderén (M)
Fredrik Saweståhl (M)
Nils Ingelström (M)
Gustav Hemming (C), ordförande
Krister Nilsson (S)
Nina Unesi (S)
Amanda Palmstierna (MP)
Anna Sehlin (V)
Carl Nordblom (M)
Kristian Ljungblad (C)
Amira El-Bidawi (S)

*Närvarande
Politiska
tjänstemän* Sofia Jöngren
Joar Forsell Karlsson
Petra Klippfalk
Therese Rosén
Lars Friberg
Nanny Andersson Sahlin

Tjänstemän Charlotta Brask
Monica Tietze Wirén
Fredrik Rangstedt
Amy Hjärthner
Agneta Marmestrand Ruud

§ 1 Utseende av landstingets miljöpris 2015

Beslutsunderlag
Promemoria Finalister miljöpriset 2015

Finalister är

- Master of matavfall, Jan Rapp
- Minskad energiåtgång vid avisning av pendeltåg i Älvsjö depå
- Världsunikt batteridrivet elfartyg i SL-trafik

Referensgruppen för miljöpriset har rekommenderat Världsunikt batteridrivet elfartyg i SL-trafik som vinnare av landstingets miljöpris 2015.

Motiv för rekommendationen:

- Bidrar till att uppnå målen i miljöprogrammet
- Pilotuppdrag som blivit ett gott exempel
- Drivs utan fossilt bränsle
- Minskning av koldioxidutsläppen till atmosfären med hela 152 ton per år
- Idén går att sprida
- Spännande och bra samarbete med entreprenören
- Arbetssättet förbättrar både arbetsmiljö och yttre miljö.

Juryn beslutade

att utse Världsunikt batteridrivet elfartyg i SL-trafik som vinnare av landstingets miljöpris 2015.

Vid protokollet

Agneta Marmestrand-Ruud

